ETNOGRAFISKA AVDELNINGEN

Inkomster:

Till samlingarnas ökande	1.000:—
» » » saldo från 1932	3:31
» » vård m. m.	1.800:—
» » konservering	500:—
» extra arbetshjälp	4.000:—
» resekostnader	250:—
Gåvomedel	4.475:—
» saldo från 1932	233:66
Summa kr.	12.261:97

Utgifter:

Till samlingarnas ökande	1.003:12
» » vård m. m.	1.799:99
» » konservering	499:98
» extra arbetshjälp	3.999:92
» resekostnader	249:80
Gåvomedel	4.521:48
Summa kr.	12.074:29

Gåvor:

Kontant:

Grosshandlare Bror Albrektson 500:—; Konsul I. Aronsson 50:—; Direktör Carl Blidberg 100:—; Konsul G. A. Bratt 300:—; Direktör Håkan Ekman 50:—; Disponent Anders Hellström 500:—; Grosshandlare Einar W. Henriques 100:—; Magistratssekreterare Jarl Holmquist 50:—; Konsul Julius Hüttner 50:—; Assessor Hjalmar Hygrell 10:—; Konsul Carl Kindal 100:—; Direktör Knut J:son Mark 700:—; Direktör Henrik Murray 50:—; Direktör J. H. Nyman 100:—; Köpman Torsten Odqvist 300:—; Disponent O. Chr. Olsen 1.000:—; Grosshandlare James Svensson 50:—; Direktör Yngve Svensson 100:—; Tandläkare Karl Thorleif 25:—; Fyra personer, vilka önska vara okända, ha dessutom överlämnat resp. kr. 300, 20, 10 och 10. *Summa kontanta gåvor kr. 4.475:—.*

In natura:

Nyförvärv till samlingarna. För dessa ber jag få hänvisa till följande redogörelse.

Det är mig en kär plikt att till samtliga givare, vilka genom sin välvilja bidragit till att underlätta det vid avdelningen bedriva vetenskapliga arbetet och utöka dess samlingar, här få framföra ett vördsamt och hjärtligt tack.

Nyförvärv:

N o r d a m e r i k a, M e l l a n a m e r i k a.

De nordamerikanska samlingarna ha ökats såväl genom inköp som genom ett par gåvor. Av zoologen Frits Johansen, Köpenhamn, har avdelningen inköpt en samling på 333 nummer från eskimåer, huvudsakligen grönländska. Samlingen från Grönland gjordes av hr Johansen 1931.

Fru Nanna Ullman, Göteborg, har som gåva överlämnat en kajakmodell av ben från Wakeham Bay, Ungava, och fru M. L. Dawson, Göteborg, har haft vänligheten skänka ett par snöskor och ett par mockasiner från St. Jones, New Foundland.

Fig. 1. En människofigur och ett lerkärl av svartglänsande gods, arkeologiska fynd från Colombia. Mynningskanten på kärlet till höger är prydd med en groda. G. M. 33.7. 1 o. 2. (1/2).

Från M e x i k o har republikens konsulat i Göteborg överlämnat ett par flätade sandaler.

Genom förmedling av mr Oliver La Farge, New York, vilken för Tulane-Universitetets räkning tidigare företagit en omfattande expedition till gränstrakterna mellan Guatemala-Mexiko, har avdelningen lyckats inköpa en mayavävstol från Jacaltenango i Guatemala.

S y d a m e r i k a.

Avdelningens arkeologiska samlingar från Colombia ha erhållit ett värdefullt tillskott genom några av hr Hugo Karlsson i Bogotá överlämnade föremål, bl. a. två metallfigurer av chibchansk typ, för vilken tidigare ej fanns någon representant i samlingarna.

Beträffande sydamerikanska förvärv återstår i övrigt endast att påpeka, att den i föregående årstryck nämnda etnografiska samling, som amanuensen, fil. kand. Stig Rydén gjorde under sin expedition i bolivianska och argentinska Chaco, färdigkatalogiserats. Den består av nära 800 nummer, av vilka en tredjedel äro från Tapiete-indianer vid Fortin Magariños i bolivianska Chaco och resten från Toba-indianer vid den engelska missionsstationen El Toba i prov. Formosa, Argentina. De här ovan nämnda Tapiete-indianerna äro identiska med de Ashluslayindianer, som professor Erland Nordenskiöld besökte under sin expedition 1908—09. Då samlingen från prof. Nordenskiölds resa till allra största delen blott är en deposition på Göteborgs museum av Riksmuseet i Stockholm, kommer kand. Rydéns samling att fylla en av de luckor, som måste uppstå, då Etnografiska Riksmuseet en gång återfordrar sina depositioner. Senare ha

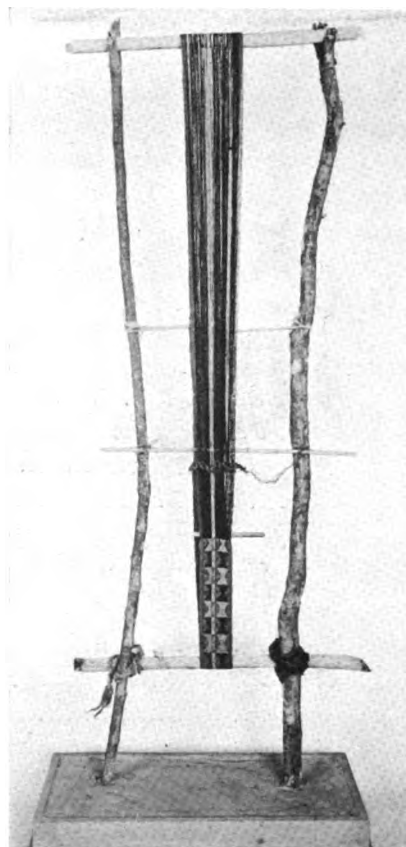

Fig. 2. Vävstol med påbörjat bälte. Toba-indianer vid Sombrero Negro, prov. Formosa, Argentina. G. M. 33.1. 632. (Höjd 2 m.)

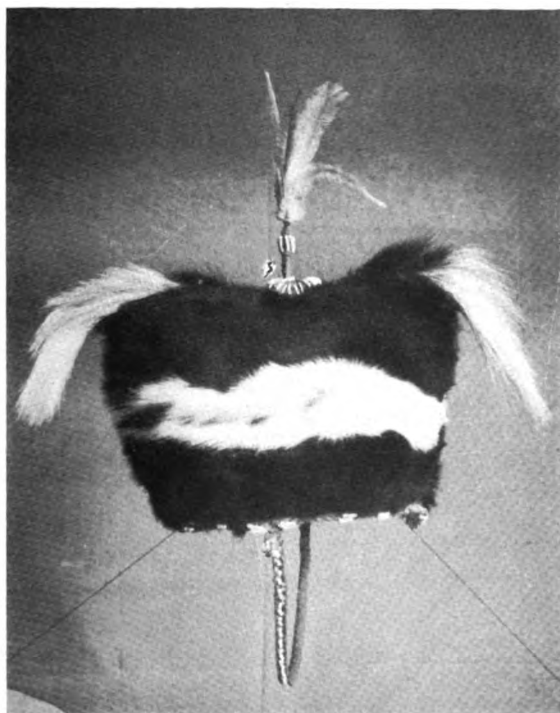

Fig. 3. Mössa av stinkdjursskinn, som fordom bars av Toba-hövdingar Sombrero Negro, Prov. Formosa, Argentina. (1/6)

vi också erhållit meddelande, att under kriget mellan Bolivia och Paraguay fronten gått fram just över dessa indianers område, varför det numera torde vara i hög grad tvivelaktigt, om ens rester av stammen finnas i behåll.

Av det pågående kriget i Chaco hindrades kand. Rydén att fortsätta arbetet hos Tapiete, varför han under två månader förlade sitt arbete till Toba-indianerna på den argentinska sidan av Rio Pilcomayo. Den samling, som kand. Rydén hemförde från dessa indianer omfattar bågar,

pilar, lerkärl och andra husgerådsartiklar, prydnader av fjädrar och musselskal, en stor samling trådfigurer, en komplett vävstol för vävning av bälten, m. m. och ger en god bild av den materiella kulturen. Från Toba-indianerna ägde museet förut blott ett fåtal föremål.

I utbyte mot böcker har museet av missionär John Arnott erhållit ytterligare några föremål från Toba-indianer vid missionsstationen Sombrero Negro, prov. Formosa, Argentina, däribland en huvudprydnad för hövdingar.

Afrika.

De afrikanska samlingarna ha under året kunnat kompletteras i avsevärd grad. Genom köp har avdelningen förvärvat en samling på 162 föremål från Kongoom-

Fig. 4.

Fig. 5.

Fig. 4. Träfigur, Kongo-området. G. M. 33.10. 54. (1/4). Fig. 5. Lerkärl från Marocko. G. M. 33.14. 97. (1/8).

rådet, gjord på 1890-talet av ingeniör John Ehn. I samlingen märkas flera mycket vackra föremål av stort värde bl. a. sköldar och elfenbenshorn.

Likaledes genom köp har avdelningen lyckats förvärva en vetenskapligt intressant samling från Tanganyikadistriktet. Det är resten på den av missionär John Steimer gjorda samling, vars förra hälft tidigare förvärvats till Göteborgs museum genom prof. Nordenskiöld. Denna senare del av samlingen omfattar bl. a. en medicinmans fullständiga utrustning, och är försedd med noggranna beskrivningar.

Från Marocko har under året förvärvats en samling på c:a 350 föremål gjord av löjtnant Gösta Moberg. Samlingen består till stor del av keramik, och är från stammar i södra Marocko, vilka det varit möjligt att komma i beröring med först via franska militärexpeditioner i pacificeringssyfte.

Oceanien.

Nyförvärven från Oceanien inskränka sig detta år till en utriggarekanot med paddel från Samoa. Denna för museets samlingar mycket värdefulla kanot har avdelningen inköpt av styrman Dahlwall.

Depositioner:

Inga nya depositioner av samlingar eller dylikt ha förekommit under året. Den i årstrycket 1933 nämnda summan 2.500:— kr., för vilken av friherre Erland och friherrinnan Olga Nordenskiöld på avdelningen deponerade samlingar skulle inlösas, har under året genom avbetalningar kunnat nedbringas med kr. 1.100:—. Vid årsskiftet 1933—34 hade avdelningen således en skuld på kr. 1.400 för dessa samlingar.

Vård av samlingar, utställningar m. m.

Under året ha två inbjudningar till öppnandet av nyordnade avdelningar i samband med utställning av nyförvärv kunnat utsändas. Det gäller dels avdelningens betydande eskimåsamlingar, vilka den 23 februari ånyo blevo tillgängliga för allmänheten efter att i samband med utställning av nyförvärv från Angmagssalik på Östgrönland ha nyordnats, så att en bättre översikt av eskimåkulturens variationer vunnits, dels avdelningens samlingar från Söderhavet, vilka förut voro magasinerade, men den 1 juni kunde utställas i samband med en del nyförvärv.

Avdelningens arkeologiska samlingar från Panama, Colombia, Ecuador, Brasilien och delvis även Bolivia ha helt omordnats. Detta var nödvändigt för att tidigare utställda nyförvärv skulle kunna inrangeras på respektive platser, vilket på grund av utrymmesbristen ej varit möjligt utan en koncentrering och ett bättre tillvaratagande av de utrymmen, som upptogos av de redan utställda samlingarna.

Ett iordningsställande av avdelningens magasinsutrymmen har fortsatt hela året. Magasinet för samlingar från Söderhavet har helt omgjorts.

Konserveringen av avdelningens samlingar, framför allt de arkeologiska från La Candelaria i Argentina hemförda av kand. Rydén, har fortsatts, men kunnat ske endast i långsamt tempo på grund av bristande arbetskraft.

Då de häftade böckerna i avdelningens referensbibliotek visat sig i starkt behov av inbindning för att ej helt förfaras, har en bindning av litteraturen i avsevärd grad kommit till stånd. Det är undertecknads mening att genom en inbindning av hela biblioteket förhindra böckerna att förstöras i samma grad som sker med häftade arbeten.

I konserveringssyfte har ävenledes under året avdelningens samling av kartor uppfordrats på väv eller kartong.

Beträffande biblioteket har genom korrespondens med främmande institutioner luckor i tidskriftsserier o. dyl. på ett systematiskt sätt kunnat fyllas. Då avdelningen tyvärr är i avsaknad av en egen publikation har som byte till de främ-

mande institutionerna och biblioteken endast kunnat översändas särtryck av uppsatser tryckta i utländska tidskrifter av vid museet arbetande vetenskapsmän.

Den av avdelningen 1932 påbörjade katalogiseringen av baron Nordenskiölds efterlämnade bibliotek forcerades och bringades till avslutning våren 1933 genom tryckning av en katalog redigerad av kand. Henry Wassén.

Vid avdelningen ha under året tjänstgjort:

Undertecknad såsom *t. f. intendent* hela året.

Amanuenser: Fil. lic. K. G. Izikowitz januari månad.

Fil. kand. Stig Rydén hela året, med tjänstgöringen förlagd utom museet under tiden $^{1}/_{1}$—$^{20}/_{2}$.

Fil. kand. Henry Wassén hela året.

Under året har avdelningen i studiesyfte besökts av bl. a. följande personer: H. K. H. Kronprinsen, envoyé Einar Modig, generalkonsul Sven Karell, generalkonsul Carlos Anderson, professor Rafael Karsten, professor Gunnar Landtman, professor Carl Hammarlund, mr Harry G. Beasley, museidirektör van Eerde, amanuens René Malaise, hr Frits Johansen, löjtnant Gösta Moberg, fröken v. Waltersdorff; medlemmar av konsthistorikerkongressen i Stockholm ha avlagt gruppbesök vid avdelningen.

Fil. d:r Sven Lovén har hela året bedrivit vetenskapligt arbete vid avdelningen sysselsatt med ett sammanfattande verk om Tainos i Västindien. Vetenskapligt arbete har under året även bedrivits av fil. lic. K. G. Izikowitz, som fortsatt utarbetandet av en doktorsavhandling om de sydamerikanska indianernas musikinstrument, samt av fil. kandidaterna Stig Rydén och Henry Wassén. Den förre har varit syssselsatt med bearbetningen av sitt arkeologiska material från La Candelaria och det etnografiska från Toba-indianerna, den senare har bringat till avslutning för tryckning i »Anthropos» ett arbete om stiliseringen av grodmotivet i sydamerikansk indiankonst liksom fortsättningen av detta arbete, en studie över grodans roll i indiansk mytologi och föreställningsvärld. Kand. Wassén har jämväl under året för »Journal de la Société des Américanistes» utarbetat ett manuskript om de myter, som han under cunaindianen Pérez Kaniules besök i Sverige 1931 gjorde uppteckningar av.

Undertecknad har fortsatt fullbordandet av ett verk om konsten hos Toradja i Central-Celebes.

Följande avhandlingar och uppsatser behandlande avdelningen tillhörigt material eller utarbetade på denna ha under året utkommit:

Nordenskiöld, Erland: *Origin of the Indian Civilizations in South America.* The American Aborigines. A collection of papers by ten authors assembled and edited by Diamond Jenness. Published for presentation at the Fifth Pacific Science Congress Canada, 1933, pp. 247—311. The University of Toronto Press.

Rydén, Stig: *Throwing-Fork for Magical Use from the Toba Indians (El Gran Chaco).* Man, 1933, 205.

Wassén, Henry: *Cuentos de los Indios Chocós recogidos por Erland Nordenskiöld durante su expedición al Istmo de Panamá en 1927 y publicados con notas y observaciones comparativas.* Journal de la Société des Américanistes de Paris, n. s. t. XXV, 1933, p. 103—137.

Göteborg i april 1934.

WALTER KAUDERN.